

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

17.2.2010

B7-0126/2010

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

nõukogu ja komisjoni avalduste alusel

vastavalt kodukorra artikli 110 lõikele 2

ÜRO inimõiguste nõukogu 13. istungjärk

Leonidas Donskis
fraktsiooni ALDE nimel

RE\805349ET.doc

PE432.983v01-00

ET

Ühinenud mitmekesisuses

ET

Euroopa Parlamendi resolutsioon ÜRO inimõiguste nõukogu 13. istungjärgu kohta

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone ÜRO inimõiguste nõukogu kohta, eriti 14. jaanuari 2009. aasta resolutsiooni ÜRO inimõiguste nõukogu arengu, sealhulgas ELi rolli kohta,¹ 16. märtsi 2006. aasta resolutsiooni inimõiguste nõukogu käsitlevate läbirääkimiste tulemuste ja ÜRO inimõiguste komisjoni 62. istungjärgu kohta,² 29. jaanuari 2004. aasta resolutsiooni Euroopa Liidu ja ÜRO suhete kohta,³ 9. juuni 2005. aasta resolutsiooni Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni reformi kohta,⁴ 29. septembri 2005. aasta resolutsiooni ÜRO tippkohtumise (14.–16. september 2005) tulemuste kohta⁵ ning 7. mai 2009. aasta resolutsiooni aastaaruande kohta inimõiguste kohta maailmas 2008. aastal ja Euroopa Liidu poliitika selles valdkonnas⁶;
 - võttes arvesse oma erakorralisi resolutsioone inimõiguste ja demokraatia kohta;
 - võttes arvesse ÜRO Peaassamblee resolutsiooni A/RES/60/251, millega asutati ÜRO inimõiguste nõukogu;
 - võttes arvesse inimõiguste nõukogu eelmisi korralisi ja erakorralisi istungjärke ning üldise korrapärase läbivaatamise eelmisi voore;
 - võttes arvesse inimõiguste nõukogu 13. istungjärku, mis toimub 2010. aasta märtsis, ning üldise korrapärase läbivaatamise kaheksandat vooru, mis toimub 3.–14. mail 2010;
 - võttes arvesse inimõiguste nõukogu läbivaatamist, mis peaks toimuma 2011. aastal;
 - võttes arvesse Lissaboni lepingu jõustumisest tingitud institutsioonilisi muudatusi;
 - võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu Lissaboni lepingust tuleneva versiooni artiklit 2, artikli 3 lõiget 5 ning artikleid 18, 21, 27 ja 47;
 - võttes arvesse kodukorra artikli 110 lõiget 2,
- A. arvestades, et inimõiguste universaalsuse austamine, edendamine ja kaitsmine on osa Euroopa Liidu eetilisest ja õiguslikust *acquis*'st ning üks Euroopa ühtsuse ja terviklikkuse nurgakividest⁷;
- B. arvestades, et inimõiguste nõukogu on oma puudustest hoolimata üldistele inimõigustele

¹ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2009)0021.

² Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2006)0097.

³ Vastuvõetud tekstid, P5_TA(2004)0037.

⁴ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2005)0237.

⁵ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2005)0362.

⁶ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2009)0385.

⁷ Euroopa Liidu lepingu artikkel 2, artikli 3 lõige 5 ja artikkel 6.

spetsialiseerunud ainulaadne platvorm ja inimõigustega tegelev erifoorum ÜRO süsteemis;

- C. arvestades, et inimõiguste nõukogu läbivaatamine toimub kaheti: selle organi staatust arutatakse New Yorgis ja menetlusi Genfis; arvestades, et tuleval aastal on oodata mitmeid algatusi ja mitteametlikke kohtumisi;
- D. arvestades, et Euroopa Liidu roll maailmas on viimastel kümnenditel suurenenud ning Euroopa välisteenistusega kaasnev uus lähenemisviis võib oluliselt aidata liidul tegutseda tulemuslikumalt ülemaailmsete probleemide sidusal, järjekindlal ja tõhusal lahendamisel;
- E. arvestades, et Euroopa Parlamendi inimõiguste allkomisjoni delegatsioon sõidab inimõiguste nõukogu 13. istungjärgule Genfi, nii nagu seda on tehtud ka varasematel aastatel inimõiguste nõukogu istungjärgude puhul ja enne seda inimõiguste nõukogu eelkäija ÜRO inimõiguste komisjoni puhul,

Inimõiguste nõukogu tegevus

1. kordab üleskutset ELi liikmesriikidele seista aktiivselt vastu igasugustele katsetele kahandada inimõiguste universaalsuse, lahutamatuse ja vastastikuse sõltuvuse kontseptsioonide tähtsust ning katsetele vähendada üksikisikute kaitset nende kontseptsioonide alusel väidetavatel kultuuriliste või usuliste väärtustega seotud põhjustel;
2. hoiatab inimõiguste nõukogu äärmusliku politiseerimise eest, sest see takistab selle organi volituste täitmist; rõhutab riigipõhiste resolutsioonide tähtsust inimõiguste tõsiste rikkumistega tegelemisel; mõistab sellega seoses sügavalt hukka sellise menetluse kasutamise, mis annab võimaluse ettepanekut mitte arutada, ning väljendab pettumust selle menetluse kasutamise pärast nõukogu 11. erakorralisel istungjärgul, kus seetõttu jäi vastu võtmata ühtne ja järjekindel lõppresolutsioon, mis oleks käsitletud olukorda Sri Lankas;
3. tunneb heameelt selle üle, et Brasiilia algatusel korraldati Haitit käsitlev 13. eriistungjärg, mille eesmärk oli keskenduda sellele, et taastamispingutustes pärast laastavat maavärinat arvestataks inimõigustega, ning selle istungjärgu uuenduslike aspektide üle, nagu eriistungjärgu pidamine pärast looduskatastroofi ja ÜRO spetsialiseeritud asutuste kaasamine, et mõttevahetus saaks toetuda ekspertide arvamustele; peab kahetsusväärseks, et vastuvõetud resolutsioonis ei toetatud tähtsat rolli, mis on sõltumatu inimõiguste eksperdil Haitis suuniste andmisel inimõiguste süvalaiendamiseks Haitit toetavatesse laiematesse ÜRO jõupingutustesse või abiandjate juhitud algatustesse, ning kutsub ÜRO liikmesriike üles võtma selle istungjärgu suhtes järelemeetmeid ja kaasama inimõigused Haitit toetavatesse laiematesse ÜRO jõupingutustesse;
4. peab kahetsusväärseks, et inimõiguste nõukogu ei ole suutnud piisavalt kiiresti tegeleda muude tõsiste inimõigusalukordadega; kutsub ELi liikmesriike üles mõistma hukka inimõiguste rikkumised ja aktiivselt püüdlema inimõiguste nõukogu spetsiaalsete mehhanismide loomise poole, et reageerida inimõiguste kriisidele Afganistanis, Guineas, Iraanis, Jeemenis ja Iraagis;
5. kordab oma seisukohta seoses usundite halvustamise kontseptsiooniga ning tunnistab küll

vajadust tegeleda igakülgset usuvähemuste diskrimineerimise probleemiga, aga peab asjakohatuks lisada nimetatud kontseptsioon rassismi, rassilist diskrimineerimist, ksenofoobiat ja kõiki diskrimineerimise vorme käsitlevasse täiendavate normide protokoll; kutsub ÜRO liikmesriike üles täielikult rakendama sõna- ja usuvabaduse kehtivaid norme;

6. kordab üleskutset ELi liikmesriikidele tagada inimõiguste austamine oma sisepoliitikas, sest ELi positsioon inimõiguste nõukogus nõrgeneb, kui seda ei tehta;
7. tunneb heameelt selle üle, et Ameerika Ühendriigid osalevad jälle ÜRO organite töös ning et nad valiti inimõiguste nõukogu liikmeks, samuti nende tehtud konstruktiivse töö üle ÜRO Peaassamblee 64. istungjärgul seoses sõnavabadusega ning Durbani läbivaatamiskonverentsi järelmeetmete tegevuskavaga; kutsub USAd ja ELi liikmesriike üles sellistes algatustes tulevikus täiel määral koostööd tegema;
8. on mures selle pärast, et Iraan kandideerib 2010. aasta mais toimuvatel inimõiguste nõukogu valimistel; kordab vastuseisu niisuguse tava kasutamisele inimõiguste nõukogu valimistel, mille puhul esitatud kandidaatide arv ei ületa olemasolevate kohtade arvu; nõuab kõigis piirkondlikes rühmades konkurentsil põhinevaid valimisi ning nõuab tungivalt, et EL teeks kõik endast oleneva, takistamaks selliste riikide valimist inimõiguste nõukogusse, kus inimõiguste olukord on kõige tõsisem;
9. kutsub ELi ja selle liikmesriike üles nõudma, et inimõiguste nõukogu kandidaadid kinnitaksid oma valimislubadustes koostöö tegemist erimenetluste mehhanismiga vastavalt oma volitustele;
10. nõuab, et igas riigis jälgitaks üldise korrapärase läbivaatamise raames tulemuslikult erimenetluste ja lepinguorganite järelduste ning soovitude tegelikku rakendamist;
11. kutsub ELi liikmesriike üles tegema kõik endast oleneva, et säilitada erimenetluste erilised volitused; nõuab, et uuendataks ÜRO Myanmaris eriraportööri volitusi ning antaks uued riigipõhised volitused Kongo Demokraatliku Vabariigi jaoks, kuna inimõiguste ja humanitaarolukord riigis on halvenenud;
12. tunneb heameelt ühisuuringu üle, mis käsitleb terrorismivastase võitlusega seotud salajase kinnipidamise ülemaailmseid tavasid ning mida arutatakse 13. istungjärgul; kutsub ELi liikmesriike üles seda toetama ja aruande suhtes asjakohaseid järelmeetmeid võtma kooskõlas Euroopa Parlamendi varasemate seisukohtadega selles küsimuses, eelkõige 19. veebruari 2009. aasta¹ ja 14. veebruari 2007. aasta² resolutsioonides LKA poolt kinnipeetavate transportimiseks ja ebaseaduslikuks kinnipidamiseks Euroopa riikide väidetava kasutamise kohta väljendatud seisukohtadega;
13. kutsub ELi üles aktiivselt osalema üldise korrapärase läbivaatamise tulevastel istungjärgudel, et tagada õiglane menetlus ja tulemused, mis toetavad ÜRO erimenetlusi ja lepinguorganite järeldusi ja soovitusi ning on nendega kooskõlas, ning anda vajalikku tehnilist abi nende rakendamise saavutamiseks;

¹ P6_TA(2009)0073.

² P6_TA(2007)0032.

14. rõhutab, et rahvusvaheline üldsus peab andma arengumaadele tehnilist abi, et nad saaksid viia ellu neile suunatud soovitusi;

Goldstone'i teabe hankimise ülesande aruande järelmeetmed

15. rõhutab, et Lähis-Idas, eelkõige iisraellaste ja palestiinlaste vahel, õiglase ja kestva rahu saavutamise oluline eeltingimus on jätkuvalt see, et kõik osalised järgivad igas olukorras rahvusvahelist inimõiguste õigust ja rahvusvahelist humanitaarõigust; tuletab meelde rahvusvahelise üldsuse kohustust tagada vastutus rahvusvahelise inimõiguste õiguse ja rahvusvahelise humanitaarõiguse rikkumise korral; arwab, et tulemuslikuks Lähis-Ida rahuprotsessiks on vaja vastutust ja õigusemõistmist;
16. kutsub liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat ning liikmesriike üles töötama selle nimel, et ELil oleks kindel ühine seisukoht Gaza ja Lõuna-Iisraeli konflikti käsitleva teabe kogumise ülesande aruande järelmeetmete küsimuses, ning nõudma avalikult oma soovitude elluviimist ja vastutust rahvusvahelise õiguse rikkumise, sealhulgas väidetavate sõjakuritegude eest, ning nõudma tungivalt, et mõlemad pooled viiks läbi uurimise, mis vastab rahvusvahelistele sõltumatuse, erapooletuse, läbipaistvuse, kiiruse ja tulemuslikkuse normidele vastavalt ÜRO Peaassamblee resolutsioonile A/64/L.11, ning et kõik väidetavate kuritegude eest vastutavad isikud võetaks vastutusele; arwab, et tulemuslikuks Lähis-Ida rahuprotsessiks on vaja vastutust ja õigusemõistmist, aga seni kummagi poole algatatud uurimised ei vasta nende nõuetele;
17. kutsub liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat ning liikmesriike üles aktiivselt jälgima Goldstone'i aruandes toodud soovitude täitmist, konsulteerides selleks ELi välismissioonidega ja selles valdkonnas tegutsevate kohapealsete kodanikuühiskonna organisatsioonidega;
18. palub ELil muuta Goldstone'i aruande järelmeetmed mõlema poolega peetava ELi dialoogi osaks;

Inimõiguste nõukogu läbivaatamine

19. rõhutab, et on vaja arusaadavat ja kõikehõlmavat läbivaatamist, milles võetakse arvesse valitsusväliseid organisatsioone, kodanikuühiskonda ja kõiki muid asjaomaseid sidusrühmi;
20. rõhutab, et inimõiguste nõukogu läbivaatamine ei tohiks takistada teda jätkamast sisulist tööd inimõiguste parema kaitsmise ja edendamise nimel kogu maailmas;
21. kutsub ELi liikmesriike üles jõudma läbivaatamise küsimuses ühisele seisukohale ning leppima kokku tõhusa ja ennetava läbirääkimisstrateegia, pidades silmas resolutsiooniga A/HRC/12/L.28 moodustatud inimõiguste nõukogu läbivaatamise töörühma eelseisvat esimest koosolekut;
22. kutsub Euroopa Parlamendi väliskomisjoni üles koostama soovitude nõukogule, et anda õigeaegselt panus eelseisvat läbivaatamist puudutava ELi seisukoha väljatöötamisse;
23. väljendab seisukohta, et läbivaatamine peaks säilitama inimõiguste ülemvoliniku büroo

sõltumatuse, kaitsma ja võimaluse korral tugevdama erimenetlusi ning tagama inimõiguste nõukogule võimaluse tegeleda konkreetsete inimõiguste rikkumistega riigipõhiste resolutsioonide ning riigipõhiste ja temaatiliste volituste abil, ning tunnistas ühtlasi vajadust põhjalikuma arutelu järele; võtab teadmiseks mõttevahetused selle üle, kuidas inimõiguste nõukogu tugevdada, avamata institutsioonide loomise paketti;

24. näeb inimõiguste nõukogu läbivaatamises 2011. aastal võimalust suurendada üldise korrapärase läbivaatamise lisandväärust; rõhutab eriti vajadust tagada, et läbivaatamise käigus riikide tehtud lõplikud soovitusel vastavad rahvusvahelistele inimõiguste normidele, ning juhib tähelepanu tulemustele suunatud järeelmehhanismi tähtsusele;
25. võtab teadmiseks inimõiguste nõukogu ja ÜRO Peaassamblee kolmanda komitee suhete ning inimõiguste nõukogu liikmesuse üle käiva mõttevahetuse; kordab seisukohta, et need kaks organit täiendavat teineteist, ning usub, et ülemaailmne osalemine tagatakse liikme- ja vaatlejastaatuse kaudu, aga nõukogu väiksem koosseis võib aidata ka keskendada inimõiguste nõukogu otsuseid operatiivsemalt asjaolule, et ülemaailmsel liikmeskonnal võib olla eeliseid, nimelt inimõiguste universaalsuse suurendamisel, aga ka väiksemal organil võib olla häid külgi;

ELi osalemine

26. tunnustab ELi ja selle liikmesriikide aktiivset osalemist inimõiguste nõukogu töös ja kiidab Belgia senise eduka eesistumise eest;
27. hindab ELi aktiivseid püüdlusi piirkondadevahelises koostöös osalemiseks ja vastavate algatuste tegemiseks, kuid nõuab nende püüdluste tugevdamist;
28. arvab, et ELi uus institutsiooniline struktuur pakub võimalust suurendada inimõiguste nõukogus ELi meetmete sidusust, nähtavust ja usutavust; sellega seoses palub kõrgel esindajal ja komisjoni asepresidendil tagada Lissaboni lepingu rakendamiseks praktiliste meetmete võtmine, et vältida liiga pikka üleminekuaega, mis kahjustaks liidu usutavust;
29. volitab inimõiguste nõukogu 13. istungjärguks moodustatud Euroopa Parlamendi delegatsiooni esitada käesolevas resolutsioonis välja toodud probleeme, palub delegatsioonil anda visiidist aru inimõiguste allkomisjonile ja peab asjakohaseks jätkata Euroopa Parlamendi delegatsioonide saatmist inimõiguste nõukogu asjaomastele istungjärgudele;

o

o o

30. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, kõrgele esindajale ja komisjoni asepresidendile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, ÜRO Julgeolekunõukogule, ÜRO peasekretärile, ÜRO 64. Peaassamblee presidendile, ÜRO inimõiguste nõukogu presidendile, ÜRO inimõiguste ülemvolinikule ning väliskomisjoni asutatud ELi-ÜRO töörühmale.